



Kristianstads
kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Barn- och utbildningsförvaltningen

Everöds skola med tillhörande fritidshem och fritidsklubb

Främja, förebygg, upptäck och åtgärda

Planen visar förskolans eller skolans arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Planen omfattar även aktiva insatser för att verka för barns och elevers lika rättigheter och åtgärder för att motverka diskriminering.

Planen bygger på skollagens kapitel 6 diskrimineringslagens kapitel 3

Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Arbetet för likabehandling är en del av förskolan och skolans värdegrundsarbete som handlar om att aktivt främja alla barn och elevers lika rättigheter och möjligheter - oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Planen gäller för kalenderåret eller läsåret

ht2017/vt2018

Ansvarig för planen

Rektor Charlotta Jeppsson

Barn och elever har varit delaktiga genom

klassråd och elevråd

Fastställd av
Förvaltningschefen
2017-05-04



1. Lagstiftningen

I **skollagens kapitel 6** finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Varje förskola och skola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprättas årligen.

I **diskrimineringslagens kapitel 3** finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering. Förskola och skola har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Arbete med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande genom ett fortlöpande arbete i fyra steg, *undersöka, analysera, åtgärda* samt *utvärdera* och *följa upp*. I detta arbete ingår även att ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier.

En löpande dokumentation ska göras av det arbete som bedrivs på grupp- och organisationsnivå. Av dokumentationen ska det framgå om det avser diskriminering, trakasseri eller kränkning. Om dokumentationen ska göras digitalt används G-Suite – team-drive. Det är då mycket viktigt att beakta att **inga känsliga** uppgifter får framkomma. På individnivå sker dokumentationen i mall från metodboken alternativt i edWise.

2. Plan mot kränkningar, diskriminering och trakasserier

Målsättningen med planen är att

- främja allas lika rättigheter
- vara ett konkret verktyg i arbetet för att förebygga och motverka diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling

Inom barn- och utbildningsförvaltningen i Kristianstad gäller

- varje verksamhet ska årligen upprätta en plan
- planen ska finnas tillgänglig på förskolans/skolans hemsida

3. Definitioner

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.



På **diskrimineringsombudsmannen** finns mer att läsa om diskrimineringsgrunder, vad lagen säger och olika exempel.

Kränkning

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. (Skolverkets Allmänna Råd). Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykiska och/eller ske via sociala medier.

Trakasserier

Kränkningar kopplade till någon av diskrimineringsgrunderna är trakasserier.

4. Organisatorisk ansvarsfördelning

Skolchef

- ansvarar för att skyndsamt följa upp av förskolechef/rektor anmälda fall av kränkningar och eller trakasserier, samt anmäla, enligt delegeringsordningen till Barn- och utbildningsnämnden.
- **Förskolechef/rektor**
 - ansvarar för att plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år, hålls aktuell, följs upp och finns på hemsidan
 - ansvarar för att dokumentationen sker enligt gällande rutiner av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling
 - ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling och att stöd ges till den som orsakat händelsen
 - ansvarar för att elevhälsan är delaktig i arbetet mot kränkningar, trakasserier och diskrimineringar
 - kontaktar och informerar skolchef vid samtliga fall av kränkningar och eller trakasserier och anmäler via blankett i metodboken.
 - ansvarar för att orosanmälan när så krävs, sker enligt socialtjänstlagen 14 kap §1
 - ansvarar för att kontakt med polis tas för samråd och att anmälan sker, i de fall då incidenten faller under allmänt åtal.



Förskolans/skolans medarbetare

- har ansvar för kontakter med barnet/eleven och vårdnadshavare
- som får information om eller bevittnar en kränkande eller diskriminerande händelse ska informera förskolechef/rektorer och dokumentera på avsedd blankett
- informerar elever och föräldrar om Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Arbetslaget

- där kan man i första hand få stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen
- diskuterar med barn och elever frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering

Eventuella förtydliganden eller tillägg till ovanstående ansvarsområden utifrån förskolans/skolans behov:

Klicka här för att ange text.



5. Mål för förskolans/skolans värdegrundsarbete

De grundläggande värden som förskolans och skolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på.

Värdegrunden omfattar

- människolivets okränkbarhet
- individens frihet och integritet
- alla människors lika värde
- jämställdhet mellan könen
- solidaritet mellan människor

Det är dessa värden som ska förmedlas och alla medarbetare ska främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

Beskriv hur de värden som finns i förskolans och skolans värdegrund märks i det dagliga arbetet mot kränkningar och diskriminering på förskolan/skolan.

På Everöds skola vill vi att alla ska känna sig trygga och bli respekterade utifrån sina egna förutsättningar. De beskrivna åtgärderna nedan är alla viktiga men den allra viktigaste delen av det här arbetet det som sker dagligen i mötet med varandra. Med människor som finns i verksamheten. Personalen finns med för att hjälpa, stötta, påminna, förklara m.m. på olika sätt för att få planen levande i verkligheten.

Ansvarig-/a för genomförande: alla i personalen

Uppföljning ska ske: 2018-04-27

ansvarig: Personal och rektor

Utvärdering ska ske: 2018-06-19

ansvarig: Personal och rektor

6. Främjande och förebyggande arbete

6.1 Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Beskriv de långsiktiga och mer kortsiktiga insatserna av främjande karaktär

I vardagsarbetet strävar vi på att:



- Vara uppmärksamma på och aktivt ingripa vid uppkomna situationer.
- Möta alla elever på lika villkor och med samma förutsättningar.
- Agera som goda förebilder.
- Öka elevernas delaktighet och personliga ansvar genom vårt arbete med färdigheterna. Hålla tydliga överlämnanden kring varje individs behov och förutsättningar vid stadiebyten och lärarbyten.
- Ge samtalsbaserad undervisning om de olika diskrimineringsgrunderna utifrån hur det ser ut i samhället idag.
- I undervisningen skapa förståelse för olika religioner och för olika seder och bruk.
- I undervisningen läsa skönlitteratur och/eller se filmer som ger möjlighet till samtal och reflektion.
- Erbjuder olika stödåtgärder som mindre grupp med specialpedagogstöd, läxhjälp, läshjälp vid prov, talböcker, tydliga olika anpassningar, trygghetspersoner och stödinsatser från elevhälsan

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor Charlotta Jeppsson

Uppföljning ska ske: 2018-04-27

ansvarig: Personal och rektor

Utvärdering ska ske: 2108-06-19

ansvarig: Personal och rektor

6.2 Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt (se mer under steget Kartlägg). Förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Beskriv de långsiktiga och mer kortsiktiga insatserna av förebyggande karaktär:

För att kunna få planen levande så ska den vara en naturlig del av det vardagliga arbetet. Uppföljning sker fortlöpande som en stående punkt på klassråd, elevråd, fritidsråd, personalens arbetsplatsplanering och möte med elevhälsan.

Varje år sker kommunens trygghet och trivselenkät som utvärderas med elever och personal. Nytt är en enkät gällande fritidshemmet. Skolan och fritidshemmet har även egna enkäter för att kartlägga arbetet. Detta sker i oktober, januari och i april. Skolans ordningsregler följs upp och revideras vid skolstart i augusti. Rastvaktsschema finns och vid behov sätt fler personal in. Rastvakter cirkulerar runt skolan med gula reflexvästar för att vara synliga. Bussvakt finns. Rastvaksaktiviteter erbjuds på rasterna varje dag. Ett kompisråd med personal står för utlåning av material. Det erbjuds även musik från högtalare efter önskemål från eleverna (så även under fritidsvistelsen) Jämt fördelat under året har vi aktiviteter gemensamt för alla på skolan, det kan vara Fair Play dagen som



arrangeras av åk 5, kulturdagen, bokdagen, luciapysseldagen, lunchdisco, skapardagen m.m. Eleverna har inflytande i planeringen kring dessa dagar.

En tät kontakt med vårdnadshavande vid behov är viktig, både genom fysiska möten, telefonsamtal eller mejl. Vid behov avstämnings möten med korta intervaller.

Klicka här för att ange text.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor Charlotta Jeppsson

Uppföljning ska ske: 2018-04-27 ansvarig: Personalen och rektorn

Utvärdering ska ske: 2018-06-19 ansvarig: Personalen och rektorn

7. Kartläggning av nuläget

Beskriv hur nuläget kartläggs, t ex. trygghet och trivsel enkät, elevrådsmöte, kränkingsutredningar, kontakter från vårdnadshavare, elevhälsans kartläggningar mm. Medarbetare och barn/elever ska involveras i kartläggningsarbetet.

Kartläggning av nuläge sker genom: dokumentation av de incidenter som sker på skolan. Vid varje incident ingår analys, åtgärder och uppföljning. Eleven erbjuds stöd av olika slag, eleven är delaktig i beslutet.

Trygghet- och trivsel enkät, den kommunala och egna enkäter kring elevernas beskrivning av sin fysiska/psykiska skolmiljö, vilken analyseras och diskuteras.

Uppföljningar klassvis på EHT, där lägesbeskrivningar av klasser och enskilda elever diskuteras.

Klassråd och elevråd, där övergripande frågor om fysiska och psykiska miljön i skolan diskuteras.

Alla vuxna i skolan ser och delger analyser på arbetslagsträffar.

En tät kontakt med vårdnadshavande vid behov både genom fysiska möten, telefonsamtal eller mejl. Vid behov avstämnings möten med korta intervaller.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor Charlotta Jeppsson

Uppföljning ska ske: 2018-04-27 ansvarig: Personalen och rektorn

Utvärdering ska ske: 2018-06-19 ansvarig: Personalen och rektorn



8. Framtagande av planerna

Beskriv hur planen arbetats fram, och vilka som deltagit i arbetet, inklusive barn och elevers delaktighet.

Rektor har utifrån föregående läsårs utvärdering och kartläggning gjort en analys och tagit fram förslag på Plan mot diskriminering och kränkande behandling, som presenteras för och diskuteras i olika grupper; lärararbetslag, klassråd, elevråd, elevhälsoteam, kompisrådet och föräldraråd. Planen revideras och kompletteras med eventuella tillägg utifrån synpunkter från ovanstående grupper, varje år.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor Charlotta Jeppsson

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor och klassläraren

Uppföljning ska ske: 2018-04-27 ansvarig: Rektor

Utvärdering ska ske: 2108-06-19 ansvarig: Rektor

9. Förankringsarbete

Beskriv på vilket sätt planen ska vara ett levande dokument och vara känd och förankrad hos barn/ elever, medarbetare och vårdnadshavare:

I vårt årshjul finns avsatt tid för när detta arbete diskuteras. Plan mot diskriminering och kränkande behandling går igenom i lärararbetslaget och i elevrådet. Därefter går mentor, tillsammans med klassens representanter i elevråd igenom planerna på klassråd. Rektorn ansvarar också för att planerna diskuteras och går igenom på föräldramöten och rektor ansvarar för genomgång med föräldrarådet. Avstämning av planerna sker under läsåret.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor Charlotta Jeppsson

Uppföljning ska ske: 2018-04-27 ansvarig: Personal och rektor



Utvärdering ska ske: 2018-06-19

ansvarig: Personal och rektor

10. Utvärdering

Planen ska årligen utvärderas. Planen utvärderas årligen i slutet på läsåret i samråd med eleverna och personalen. Planen har blivit ett självklart redskap för att dokumentera händelser som sker i det dagliga arbetet. Vi kan genom denna dokumentation analysera hur trenden ser ut när det gäller vilken typ av kränkningar som är vanligast och på så vis forma vårt arbete i t ex kamratgrupperna utifrån detta. Med hjälp av utvecklingssamtalen, sociogram, kartläggning av olika slag tex på skolgården samt diskussioner med elever både individuellt och kollektivt kan vi få en god bild av hur eleverna fungerar i det sociala samspelet på skolan och på fritidshemmet.

11. Föregående års plan

Beskriv och utvärdera föregående års åtgärder:

Everöds skolan har arbetat med planen som en stor del i undervisningen. Här har vi sedan 2012 arbetat med färdigheter för lärande. Färdigheter som eleverna säger. Detta arbete har gjort skillnad över tid för eleverna. Arbetet handlar om att i vardagen kan en lärare ställa frågan: Vilken färdighet behöver du träna här? Oftast vet eleven det men i tex en konflikt har eleven kommit in i känslan och blivit blockerad. Detta arbete kommer vi att arbeta vidare med. Vi kommer göra eleverna delaktiga när hen kränker en annan elev, ge eleven stöd i att träna färdigheter, tex att registrera starka känslor och då minska konflikter runt eleven. Eleverna känner till” planen med det långa namnet”.

Gemensamhetsdagarna har verkligen varit guldstunder för arbetet. Eleverna är delaktiga i önskemål och viss planering vilket gör att aktiviteterna ligger nära eleven. Äldre elever tränas i att ha omsorg om de yngre. Och de yngre lär känna de äldre. Vi skraddarsyr innehållet till elever som är i behov av det för att klara dessa dagar.

Kränkningar accepteras inte och vi är flera som kartlägger händelsen får att få en rättvis bild. Det vi analyserat är att en del vårdnadshavare reagerar på att just deras barn gjort något som man inte trott. Det har hänt att vårdnadshavare misstrott vår kartläggning innan den landat hos dem. Detta har personalen diskuterat med varandra på våra möten och vi har pratat om att möta vårdnadshavare med lugnt förhållningsätt. Gällande detta ämne har vi fortlöpande samtal kring att en lärare måste känna att hen kan ingripa utan att vara rädd



för att sedan bli kritiserad av vårdnadshavare. Vi pratar om lärares befogenheter och skyldigheter enligt lagen.

Planen har klassläraren gått igenom i klassen, rektorn i elevråd. Resultatet på trygghet och trivselenkäten har analyserats i varje klass och tillsammans har man diskuterat orsaker till resultatet och vad man kan göra för att förbättra resultatet på vissa frågor. Delaktigheten har vi sett som möjligheter för eleven att ta ansvar för sina handlingar.

I utvärdering upplever lärarna att de har en mer uppfostrande roll och då finns det stöd i användandet av orden i färdighetsträningen. Tex du behöver träna på att lyssna på andra, du behöver stoppa dej själv innan de orden kommer ut, du behöver träna på det. Hur lång tid behöver du för att träna på detta?

Vilka deltog i utvärderingen?

Personalen på skolan och rektor, elevhälsoteam

På vilket sätt har barn/elever varit delaktiga?

Klassråd, elevråd, egna enkäter, enskilda samtal med rektor

Ansvarig/a: Personalen och rektorn

12 Innevarande års plan

Beskriv hur innevarande års åtgärder och insatser ska utvärderas och när detta skall ske:

På samma sätt som ovan men vi ska testa att använda oss av små fokusgrupper av elever för att se om set blir en annan fördjupning i samtalet kring planen och vårt arbete tillsammans med eleverna.

2018 vecka 19

Ansvarig/a: Rektor och specialpedagog



13. Kompetens

Beskriv på vilket sätt medarbetarnas kompetens kring hur ett målinriktat arbete för att förebygga kränkningar, diskriminering och trakasserier bedrivs hålls uppdaterad.

Vår satsning på ”färdigheter” som startade 2012 fortsätter. Personalen har deltagit i ”Yrkesetiskt seminarium” i april. Vi undersöker fortbildningsbehoven i diskussioner, går personal på någon utbildning så redovisas det för hela gruppen. Externa föreläsare, Skolverkets allmänna råd och vi utvärderar våra insatser för att se om de ger förväntad effekt. Vi tar även reda på vilken typ av kompetensutveckling vi behöver utifrån våra lokala behov. Vår skolpsykolog har haft tre seminarier om barn med olika funktionshinder, barn med trauma m.m. och vårt förhållningssätt i detta.

Ansvarig-/a för genomförande: Rektor Charlotta Jeppsson

Uppföljning ska ske: 2018-06-04

ansvarig: Rektor Charlotta Jeppsson

Utvärdering ska ske: 2018-06-18

ansvarig: Rektor Charlotta Jeppsson



15. Arbetsgång

Beskriv arbetsgången då barn/elev eller medarbetare upplever att kränkning, hot eller misshandel inträffar mellan barn/barn, elev/elev eller vuxen/barn, vuxen/elev.

Mellan elever:

1. Den vuxne som upptäcker eller får anmälan om en incident mellan elever samtalar direkt med berörda parter och skaffar sig en bild av händelsen.
2. Mentor/klasslärare informeras och vid behov även rektor.
3. Mentor/klasslärare i samråd med berörda vuxna fattar beslut om ytterligare enskilda och/eller gemensamma samtal mellan eleverna.
4. Mentor/klasslärare kontaktar vårdnadshavare till de inblandade.
5. Den som bevittnar eller först informeras om händelsen ansvarar för att händelsen och alla samtal dokumenteras på avsedd blankett.
6. Vid behov ska ett åtgärdsprogram upprättas för såväl de som blivit kränkta som för de som kränker. Alla samtal och uppföljning dokumenteras på avsedd blankett eller bilagor därtill.
7. Fortsätt hantera händelsen enligt ansvarsfördelningen.

A) Mellan elever

1. Gå alltid in och bryt när du ser att det strider mot diskrimineringsgrunderna eller kränker individen, vem det än gäller.
2. Om det inte går att bryta, tillkalla akut hjälp av andra vuxna.
3. Vid behov tillkallas polis i första hand av skolledning, i andra hand av annan vuxen.
4. En skadebedömning görs och skolsköterska/vårdcentral/sjukhus kontaktas för eventuell vård.
5. Den vuxne som upptäcker eller får anmälan om en kränkande handling/hot eller våld mellan elever samtalar direkt med berörda parter och skaffar sig en bild av händelsen.
6. Mentor/klasslärare samt rektor informeras.



7. Mentor/klasslärare i samråd med berörda vuxna fattar beslut om ytterligare enskilda och/eller gemensamma samtal mellan eleverna.
8. Mentor/klasslärare kontaktar vårdnadshavare till de inblandade.
9. Den som bevittnar eller först informeras om händelsen ansvarar för att händelsen och alla samtal dokumenteras på avsedd blankett.
10. Vid behov ska ett åtgärdsprogram upprättas för alla inblandade parter. Alla samtal och uppföljning dokumenteras på avsedd blankett eller bilagor därtill.
11. Fortsätt hantera händelsen enligt ansvarsfördelningen.

B) Mellan elev – vuxen

1. Om en elev kränker/hotar eller misshandlar en vuxen kontaktas rektor.
2. Rektor eller av denne utsedd person gör en utredning.
3. Rektor dokumenterar händelsen och eventuellt åtgärdsprogram upprättas. Bedömning måste göras om det är lämpligt att berörd personal och elev skall ha fortsatt kontakt. Alla samtal och uppföljning dokumenteras på avsedd blankett eller bilagor därtill.

C) Mellan vuxen – elev

1. Om en vuxen kränker/hotar eller misshandlar en elev, vänder sig eleven eller elevens vårdnadshavare till rektor, skolsköterska, kurator eller annan personal.
2. Rektor eller av denne utsedd person gör en utredning.
3. Rektor dokumenterar händelsen och eventuellt åtgärdsprogram upprättas. Bedömning måste göras om det är lämpligt att berörd personal och elev skall ha fortsatt kontakt. Alla samtal och uppföljning dokumenteras på avsedd blankett eller bilagor därtill.
4. Fortsätt hantera händelsen enligt ansvarsfördelningen.

D) När rektor har kränkt/hotat/misshandlat elev

1. Om en elev känner sig kränkt, hotad eller utsatt för våld av rektor, vänder sig eleven eller elevens vårdnadshavare till skolchefen.
2. Skolchefen vidtar lämpliga åtgärder.



Ansvarig-/a för genomförande: Personalen och rektorn

Uppföljning ska ske: 2018-04-27

ansvarig: Personalen och rektorn

Utvärdering ska ske: 2018-06-19

ansvarig: Personalen och rektorn



Checklista

- det framgår tydligt om planen gäller verksamhetsår eller kalenderår
- planen är daterad och vem som ansvarar framgår
- resultat av tidigare utvärderingar har vägts in i framtagande av innevarande plan
- planen är upprättad i samverkan mellan barn/elever
- planen är upprättade i samverkan med pedagogisk personal och skolläda
- elevhälsan har varit delaktig (skola)
- en kartläggning är gjord på individ-grupp och organisationsnivå
- den fysiska miljön är beaktad
- hur medarbetarnas kompetens ska hållas uppdaterad finns beskrivet
arbetet sker med aktiva åtgärder genom fyra steg:
undersöka,
analysera
åtgärda
utvärderas och följs upp
- det fortlöpande arbetat dokumenteras
- främjande insatser finns beskrivna
- förebyggande insatser finns beskrivna
- en kartläggning av nuläget är gjord
- rutin för anmälan till förskolechef/rektör finns och följs
- rutin för anmälan till skolchef finns och följs
- planen finns på verksamhetens hemsida